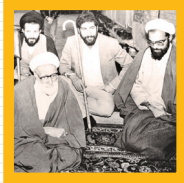

حمله شیمیایی برای فرار از سنگینی شکست

گفت‌وگو با نویسنده کتاب «جنگ شیمیایی عراق علیه ایران»

۲۲

۲۳

او به دلیل مواجهه با تنقی زاده‌های زمان ترور و تخریب را به جان خرید

آوازهایی برای نوشتن حال زمین

نوروز خوانی از گذشته تا به امروز در گفت‌وگو با هوشنگ جاوید

۲۴

هلمشاهک فرهنگ

بعد از سال تعطیلی سالن های نمایشی بافوق‌العاده‌ترین کارگردانی گلایه از وضعیت تئاتر نمایش های برخط ۱۳۰۰ باشد

بازگشت به صحنه

وضعیت تئاتر و گروه‌های نمایشی با وجود شیوع کرونا در ۲سال گذشته بهتر شد

مهیمه پناه‌آذر روزنامه‌نگار

همه مشکلاتش تنها گذاشت. تئاتر کشور با بدهی بیش از ۸میلیارد تومانی خود و تعطیلی سالن‌های نمایش از سال ۹۸ به ۹۹ رسید. با رفتن شهرام کر می، قادر آشنا با فاصله چند روزی از سوی وزارت خانه حکم گرفت. با آمدن آشنا به مرکز بدهی به رقم ۱۱میلیارد تومان رسید.آشنا که پیش از این نیز مسئولیت مدیریت مرکز هنرهای نمایشی را در دولت دهم عهده‌دار بود، با مشکلات تئاتر آشنا بود؛ چراکه بحران بودجه و بدهکاری همیشه در همه دولت‌ها با مرکز همراه بود.

آن زمان قادر آشنا از مؤسسه نمایشگاه‌های فرهنگی وزارت ارشاد خداحافظی و یار دیگر به مرکز هنرهای نمایشی آمد و این چرخه نقل و انتقال مدیران تکرار شد. آشنا در این ۲سال از مرکز خداحافظی کرد و تادهی‌ها را بپردازد. وقتی دولت سیزدهم روی کار آمد، قادر آشنا نشستنی را بر گزار و در این نشست از بدهی‌ها و مالیات‌ها گفت. وی درباره مالیات‌ها عنوان کرد: «از سال ۸۷ تا سال ۹۳ اداره کل هنرهای نمایشی ۱۳میلیارد تومان بدهی مالیاتی داشته و تا سال ۹۹ این بدهی مالیاتی با جریمه آن حدود ۲۷میلیارد تومان شده است. بدهی ۳میلیاردی به دارایی پرداخت

شده و طی اریزنی‌های انجام شده ۹۰درصد جریمه مالیاتی نیز بخشیده شده است. البته از دیوان عدالت پیگیر این ماجرا هستیم که بودجه ما مشمول مالیات نمی‌شود و معافیت مالیاتی و عودت مالیات پرداخت شده را پیگیری می‌کنیم. البته حالا مشخص نیست رقم بایقمانده پرداخت شد یا بخشیده شده است.»

بودجه‌ای برای تئاتر کشور

از دیگر موضوعاتی که در سال جاری همچنان بحث‌برانگیز بوده و هست، بودجه تئاتر بوده؛ بودجه‌ای که در بدترین حالت، ۱۸میلیارد تومان و در بهترین حالت ۲۴میلیارد تومان است. حالا اهالی تئاتر امیدوار هستند که بودجه تئاتر با توجه به تورم و وضعیت اقتصادی موجود افزایش داشته باشد و این افزایش به شکل صددرصد پرداخت شود.

تعیین تکلیف حريم تئاتر شهر

از وضعیت بدهکاری و بودجه تئاتر که بگذریم، یکی از موضوعات خبری سال ۱۴۰۰، مجموعه تئاتر شهر است؛ حريم این ساختمان که بارها برایش در مجموعه تئاتر شهر جلساتی گذاشته شد، ایجاد حريم برای این مجموعه موافقان و مخالفانی دارد، اما با توجه به وضعیت اطراف تئاتر شهر و پارک دانشجو و همچنین ساختمان تئاتر شهر که حلال‌د میراث‌فرهنگی ثبت شده، به‌نظر ایسن تعیین حريم می‌تواند در حفظ مجموعه کمک کند. این موضوع چند سالی است که شکل پرنرنگ‌تری به‌خود گرفته و مدیر جدید مرکز هنرهای نمایشی قول داده تا تکلیف تئاتر شهر تا پایان سال مشخص شود.

در گذشتگان صحنه

تئاتر ۱۴۰۰ در حالی وارد قرن جدید می‌شود که دیگر برخی از هنرمندان تئاتر را دیگر با خود ندارد. میثم مطه‌ری، افشین سلیمان‌پور، علیرضا موسوی، سیامک افسایی، بیژن افشار، سیامک قطعی، ابوالفضل شاه‌کرم، جلال ستاری، صادق صفایی، علی سلیمانی، ساشا

کشوادی، ابراهیم پاکدل، حسن عظیمی، سعید تشسکری و علیرضا غفاری از جمله هنرمندان تئاتری بودند که از دنیا رفتند.

۴۰سالگی تئاتر فجر و کمبودهایش

در همین سسال جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر در حالی ۴۰ساله شد که بخش رقابتی بخش بین‌الملل آن حذف شد و جشنواره مخاطبی به توجه به حضور گروه‌های نمایشی، رونق چندانی نداشت. از یک طرف کرونا باعث شد که سالن‌ها در جشنواره به ۳۰درصد ظرفیت بلیت‌فروشی داشته باشند و از سوی دیگر کیفیت آثار منتخب در جشنواره امسال آنچنان رضای‌کننده نبود.

بلیت‌هایی که همچنان گران می‌شوند

دایره فعالیت تئاتر نسبت به سینما و سازو کار اجرایی‌اش نسبت به تولید فیلم متفاوت است، اما یکی از موضوعاتی که امسال در نمایش‌ها دیده می‌شود، تعیین‌های بلیتی است؛ قبیتی که برایش قاعده و قانونی وجود ندارد و به شکل توافقی میسان تهیه‌کنندگان و کارگردانان تئاتر تعیین می‌شود و سالن‌دارها هم با توجه به وضعیت موجود از این افزایش استقضا می‌کنند؛ چراکه معتقدند تئاتر با بلیت گران هم مخاطب خود را دارد. کف و سقف بلیت سالن‌های دولتی کاملا مشخص است و این نقص در بخش خصوصی دیده می‌شود. باید دید سال ۱۴۰۱ می‌تواند نرخ‌گذاری بلیت‌های تئاتر با ضابطه و قواعد خاص باشد؛ بلیت‌هایی که در سالن‌های نمایشی از کف ۴۰هزار شروع شده و گاهی به ۲۵۰هزار تومان می‌رسد.

در ۲سال گذشته، کرونا وضعیت تئاتر کشور را تحت‌الشعاع قرار داد، اما سالی که گذشت وضعیتش از سال ۹۹ بهتر بود. با شروع واکنش‌ناسیون و کاهش آمار، تعطیلی تماشاخانه‌ها کمتر از سال گذشته‌اش بود؛ با این حال باز بیشتر گروه‌های تئاتری در کش و قوس تعطیلی تماشاخانه‌های خصوصی موفق به اجرای خود نشدند.

مهم‌ترین اتفاق ۱۴۰۰ به روزهای پایانی‌اش برمی‌گردد؛ آن هم تغییر مدیریت مرکز هنرهای نمایشی بود. ۱۸اسفندماه قادر آشنا بعد از ۲سال از مرکز خداحافظی کرد و کاظم نظری جایگزین او شد. باید دید مرکز هنرهای نمایشی با آغاز سال ۱۴۰۱ و مدیر جدید، چه برنامه‌هایی را برای گسترش، حمایت تئاتر کشور دارد؛ که در شهرستان‌ها مغفول مانده و در پایتخت اهمیت خود گروه‌ها باعث شده تا چراغ تماشاخانه‌ها روشن بماند.

آغاز یک بحران؛ دوران کرونا

سال ۹۸برای تئاتری‌ها سال سختی بود؛ سال بی‌پولی؛ هر چند این سال پایان خوشی هم نداشت. سالن‌های تئاتر به‌دلیل شیوع ویروس کرونا تعطیل شدند و در این وضعیت بی‌پولی و کساد، مشکلات تئاتری‌ها به اوج خودش رسید. آن زمان شهرام کر می بعد از ۲سال با یک استعفا به کار خود پایان داد و تئاتر را با

عبادرضا اسلامی کولایی به جای احسان آقایی

رئیس موزه هنرهای معاصر تغییر کرد

محمود سالاری، معاون هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، طی حکمی

تجسیمی

عبادرضا اسلامی کولایی را به عنوان جایگزین احسان آقایی در ریاست موزه هنرهای معاصر تهران منصوب کرد.

به گزارش همنشهری، عبادرضا اسلامی کولایی با حکم محمود سالاری، معاون هنسری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، به‌عنوان رئیس جدید موزه هنرهای معاصر تهران منصوب شد. در حکم انتصاب این مقام مسئول چنین آمده‌است:

«با عنایت به شایستگی و تجربیات ارزنده شما به موجب این حکم به‌عنوان «رئیس موزه هنرهای معاصر تهران» منصوب می‌شوید.

امید است با مدیریت تخصصی موزه و نمایش و معرفی هدفمند و پژوهش‌محور آثار گنجینه و توجه به حفاظت و حراست از این میراث گرانبها با استفاده از نظریات تخصصی هنر‌مندان و صاحب‌نظران، ظرفیت‌های موزه

هنرهای معاصر تهران در گستره ملی و بین‌المللی بیش از پیش به منصفه ظهور برسد. توفیق جنابعالی را از درگاه خداوند منان خواستارم.»

عبادرضا اسلامی کولایی پیش‌تر عضویت شورا و معاونت مؤسسه آموزشی علمی، کارپردی فرهنگ و هنر را بر عهده داشته است.

معاونت اداری، مالی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان زنجان، مدیریت کل پشتیبانی شرکت بازرگانی دولتی ایران، قائم‌مقام مالیات‌نمی‌شود و معافیت فرهنگی ایران و معاونت گردشگری و صنایع دستی کانون جهانگردی و اتومبیل‌رانی، معاونت فرهنگی و هنری اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان هرمزگان

و ریاست فرهنگسرای نیاوران از دیگر سوابق اسلامی است. به‌دنبال‌اتفاق اخیر موزه هنرهای معاصر در عصر شنبه - ۲۱اسفندماه - برخی منتقدان استعافی رئیس موزه را خواستار شده بودند که در نهایت تغییر رئیس موزه با حکم معاون هنری صورت گرفت.

تئاتر، تلویزیون و مخاطبی که

علاقه نشان نداد

کرونا باعث شد که بازار پلتفرم‌ها داغ شود. در کنار بخش فیلم و سریال، بخش فیلم-تئاتر ها و همچنین اجراهای آنلاین هم به بهانه برگزاری جشنواره‌های تئاتر موضوعی بود که در این سال اتفاق افتاد، اما این بخش نتوانست مخاطبی که بایسته‌است را جذب کند.

برفروش‌ها در سالن‌های خصوصی

با رسیدن به پیک‌های کرونا، اجراها توقف زیادی در مراحل تولید، تمرین و حتی اجرا داشتند، اما در همین اجراهای نیمه‌کاره، برخی از تئاترها توانستند مخاطب خوبی را داشته باشند. اما نکته قابل تامل این است که نمایش‌ها بیشتر مخاطب و فروش را در کنت بران‌ها هم جایزه‌بهترین به‌خود اختصاص داد. «بلغاست» به کارگردانی کنت بران‌ها هم جایزه‌بهترین فیلم غیر انگلیسی زبان را به‌خود اختصاص داد. «بلغاست» به کارگردانی کنت بران‌ها هم جایزه‌بهترین فیلم بریتانیایی را در یافت کرد. ویل اسمیت، جایزه برنفتا را در رشته بهترین بازیگر مرد برای فیلم «شاه ریچارد» و جوانا اسکنلان نمایش‌ها «بک تو بلک» سجاد افشاریان است که البته آمار و رقم رسمی آن اعلام نشده، اما به‌گفته کارگردان ایسن نمایش نزدیک به ۳میلیارد تومان فروش داشته است.

برمخاطب‌های تئاتر شهر

در سالی که گذشت با توجه به اجرای نمایش‌ها با ظرفیت‌های بلیت‌فروشی، مجموعه تئاتر شهر هم میزبان چند نمایش پرطرفش بود. «انوی محبوب من» گلاب آدینه در مدت اجرا نوانست نزدیک به ۲میلیارد تومان فروش داشته باشد و از دیگر نمایش‌های برمخاطب و پرطرفش این مجموعه می‌توان به «احتمالات» علی شمس، «پنگون‌های افسرده» و «تن‌ها» اشاره کرد.

درگذشت ویلیام هرت

ویلیام هرت، بازیگر مشهور سینما و برنده جایزه اسکار ۷۱سالگی درگذشت. به گزارش ورائیتی، او یکی از بازیگران برکار سینما و تئاتر بوده و در عمر ۷۱ساله خود در فیلم‌های زیادی نقش آفرینی کرده است. ویلیام هرت علاوه بر بردن یک جایزه اسکار در سال ۱۹۸۵، ۳بار دیگر نامزد دریافت جایزه‌اسکار به‌دلیل بازی‌های درخشان خوش در فیلم‌های «فرزندان یک خدای کوچک‌تر» در سال ۱۹۸۶، «خینار تلویزیون» در سال ۱۹۸۷ و «سابقه خسونت» در سال ۲۰۰۵ شده بود. او برای بازی در فیلم «سابقه خسونت» جایزه «حلقه منتقدان فیلم نیویورک» در رشته بهترین بازیگر نقش مکمل مرد را نیز به خود اختصاص داده بود. ویلیام هرت همچنین از جمله بازیگران مطرح فیلم‌های ابرقهرمانسی دنیای مارول نیز بود. او در فیلم «هالک شکفت‌کنیز» در نقش ژنرال تادئوس بازی کرد؛ نقشی که وی در فیلم‌های دیگر ساخته شده با اقتباس از ابرقهرمانان کتاب‌های کمیک دنیای مارول نظیر «کاپیتان آمریکا: جنگ داخلی» نیز تکرار کرد.

■ ■ ■

برگزیدگان بفتا

گرانفروشی سینما

حذف سانس‌های نیم‌بها، دریافت کارمزد توسط سایت‌های پیش‌فروش بلیت

سینمای ایران همچنان به گرانفروشی ادامه می‌دهد؛ سینمایی که به‌نظر می‌رسد کلا بخش‌هایی از جامعه را از مخاطب هدفش حذف کرده است و می‌خواهد با گرانفروشی ۲سال رکود دوران کرونا را جبران کند.

سانس نیم‌بها در ایام نوروز نداریم

در حالی‌که اعلام شده بود بلیت تمام‌سانس‌های اول سینماها نیم‌بها خواهد بود، فیلم‌های نوروزی در همه سانس‌ها با «سقف» قیمت همان سینما به مخاطبان فروخته می‌شوند. پس از افزایش قیمت بلیت سینماها شورای صنفی نمایش اعلام کرد که سانس ابتدایی فیلم‌ها نیم‌بهاست و حتی پیشنهاد اولیه شورای صنفی نیم‌باشدن ۲سانس اول بود که مراجعه به سایت‌های فروش بلیت نشان می‌دهد همان نیم‌باشدن سانس اول هم حذف شده است. به گزارش ایسنا، قاصد اشرفی، رئیس انجمن سینماداران با تأیید این موضوع گفت: تصمیم اولیه نیم‌باشدن بلیت سانس‌های اول برای زمانی بود که پیشنهاد بلیت ۵۰هزار تومانی مطرح شد ولی وقتی وزارت ارشاد بلیت ۴۵هزار تومانی - در واقع ۴۰ هزار تومان به اضافه ارزش‌افزوده - را مصوب کرد، نیم‌باشدن بلیت سانس‌های اول منتفی شد. قیمت بلیت خیلی پایین اعلام شده چون با هزینه‌های سینما هیچ همخوانی ندارد. وقتی در آمد با هزینه متناسب نیست، سینمادار چطور باید سینمایش را اداره کند؟ اقتصاد معادله دارد و برای رونق چرخ اقتصادی سینما باید همه چیز را در این معادله در نظر گرفت. این در حالی است که باید ابتدا یک بررسی کارشناسی می‌شد تا ببینند هزینه یک روز سینما و قیمت بلیت آن چقدر است! او با ابراز امیدواری از اینکه سینماها با فیلم‌های نوروزی رونق بگیرند، تأکید کرد: اگر تصمیم عاجلی برای وضعیت سینماها گرفته نشود، بسیاری از سالن‌ها با مشکل روبه‌رو می‌شوند و با متناسب‌نبودن دخل و خرج مجبور به تعطیلی می‌شوند. با وجود اینکه سانس ابتدایی سینماها نیم‌بها نیست، ولی روزهای سه‌شنبه همچنان بلیت‌ها نیم‌بها فروخته می‌شوند. هم‌اکنون فیلم‌های «گل به‌خودی»، «قدغن» و «موقعیت مهدی» از فیلم‌های نوروزی در حال اکران هستند و ۴فیلم «روز صفر»، «مرد بازنده»، «شادروان» و «سگ‌بند» از چهارشنبه ۲۵اسفند روی پرده می‌روند.

۴درصد کارمزد برای سایت‌های بلیت‌فروشی

در روزهای اخیر همه از افزایش بهای بلیت به ۲۵هزار تومان گفتند و نوشتند. این در حالی است که قیمت مصوب بلیت برای افرادی است که مستقیم به گیشه مراجعه کنند. اگر از طریق سایت‌های پیش‌فروش اقدام به تهیه بلیت کنید، باید ۴۷هزار تومان پرداخت کنید. اینطور که هم گزارش کرده همه چیز از براندازی سامانه یکپارچه «سمفا» برای مدیریت فروش و اکران سینمای ایران شروع شده؛ از همان زمانی که سامانه‌های اینترنتی فروش بلیت به‌عنوان بخشی از سامانه سمفا درنظر گرفته شدند و ۵مرجع فروش بلیت یعنی «گیشه ۷»، «سینما تیکت»، «آپ»، «ایران تیکت» و «سینما بلیت» با هدف شگستن انحصار فعالیت خود را در این حوزه آغاز کردند.

گرچه بعدها از همین ۵ سامانه ۵۲رگاه عرضه بلیت به کنساری رفتند

و تنها سینما تیکت به‌عنوان قدیمی‌ترین مرجع بلیت‌فروشی در کنار ۳سامانه گیشه ۷ و ایران تیکت به فعالیت خود تا امروز ادامه داده‌اند.

اما هم‌زمان با دوزخ‌خی شدن قیمت بلیت‌ها، بلیت تازه به میان آمد؛ سامانه‌های فروش برخی مجاز شدند تا در قبال فروش بلیت علاوه بر قیمت مصوب، ۴درصد کارمزد به‌عنوان «خدمات آنلاین» از خریداران خود دریافت کنند، به این صورت که خریدار بلیت آنلاین باید پول بیشتری نسبت به مخاطبی که از گیشه بلیت می‌خرد پرداخت کند؛ هزینه‌ای که تا پیش از آن پرداختش برعهده سینماداران بود اما یکباره به دوش مخاطبان افتاد و هنوز جیب آنها واگذار شده. فرایند خدمات آنلاین جزو آن دسته‌ا اموری است که به صنف سینمادار ارانه می‌شود و طبیعتا هزینه آن باید از سوی آنها پرداخت شود، این موضوع می‌تواند بخشی از قیمت تمام‌شده بلیت باشد نه اینکه به‌عنوان هزینه‌ای مضاعف به مخاطب تحمیل شود.

سینما: تفریحی گران برای اکثریت مردم
حذف سانس‌های نیم‌بها، افزایش بهای بلیت به ۴۵هزار تومان که در صورت خرید از سایت‌ها به ۲۷هزار تومان افزایش می‌یابد، یک پیام آشکار دارد؛ سینمای ایران مخاطب خود را در میان اقشارش بر خود رار جست‌وجو می‌کند. طبیعی است که با این میزان فشار اقتصادی، بسیاری از اقشار جامعه که هنوز مخاطب سینما بودند، با گیشه خداحافظی کنند. احتمالا جای خالی آنها با افزایش بهای بلیت فعلا پر خواهد شد. به هر حال طبقه‌ای در این جامعه وجود دارند که اگر امروز بلیت سینماها به ۱۰۰هزار تومان هم برسد همچنان می‌توانند مخاطب این سینما باشند. می‌ماند سینماها به ۱۰۰هزار تومان هم برسد همچنان مردم عادی، که به‌نظر می‌رسد حذف‌شدنشان از دایره مخاطبان اهمیت چندانی برای تصمیم‌گیران ندارد.